

రాక్షసత్వం

శ్రీ కొంపెల్ల కామేశ్వరరావు

వీరడు దేశమంతా చెప్పకునే అయిదవ జాతిలో పుట్టాడు. అతడు చాలా ఉత్తముడని చెప్పక తీరడు. తనకు ఓపినంతలో యితరులకు సహాయం చెయ్యాలని చూస్తాడు. దరిద్రదేవత నెత్తిపై తాండవ మాడుతున్నా అబద్ధానికిగాని, దుర్వ్యసనానికి గాని దొంగతనము నకుగాని దిగబడే స్వభావము కాదతనిది. తన కున్నరోజున తిని, లేని రోజున పస్తుండేవాడు గాని ఆత్మగౌరవము చంపుకొని ఒకరిని

అర్థించి యెరుగడు. భార్యసీతి కూడా భర్త కనుగుణ్యంగా వుంటూ యేవిషయంలోనైనా భర్తకు సహాయంగా వుంటూండేది. యీ సచ్చరిత్రులకు, 10, 6సంవత్సరములు యీడుగల రాముడు, సుబ్బడు యిద్దరు పిల్లలు. వ్యవసాయమునకు ఒక కాడెడ్లు ఒక చిన్న పూరిల్లు, యిది వారి సంసారము. వీరడు వెంకటదీక్షితులనే ఒక వడ్డివ్యాపారస్తుని భూమి నాలుగెక రాలు కవులుకు పుచ్చుకొని వ్యవసాయంచేస్తున్నాడు. తెల్లవారగట్టే

లేచి పొలంలోకి వెళతాడు. జాము ప్రొద్దే కేసరికి కొడుకుతెచ్చిన గంజి అన్నము తిని, మళ్ళీ పనిలో నిమగ్నుడై పోతాడు. మధ్యాహ్నం గంజికూడా అక్కడేత్రాగి రాత్రి 8 గంటలకు యిల్లుచేరటం.

సీతి తెల్లవారగట్టేలేచి వాకలి గుడిసె శుభ్రముచేసుకొని, నీళ్లు తెచ్చుకొని, వంటచేసుకొని భర్తకు ముంతపంపి తానింత తిని పనిలోకి వెళ్ళి మధ్యాహ్నం కూలాళ్లంతా గంజికి లేచేవేళ తనుకూడ లేచి, వాళ్ళకంటె ముందుగానే గంజి

తాగి ఆ చెట్టుక్రింద పడియున్న చితుకులు యేరుకొని, యింతట్లో భామందు యొక్కడ తిడతారో అనే భయంతో పనిలో ప్రవేశించడం; సాయంత్రము 6 గంటలకు యింటికి చేరుకోటం, నీళ్ళు తెచ్చుకోటం, అంతకి తం రోజు తెచ్చుకొన్న కూలిధాన్యం దంపుకొని అన్నం వండుకోటం, భర్తకు వేడి నీళ్ళు కాచి, పిల్లలకు యింత అన్నం పెట్టి దంపతులు యింత తిని, రేపటి గతి యెట్లాగా అనే కలతతో కలత నిద్రపోవటం, ఉదయం మళ్ళీ మామూలే.

వెంకట దీక్షితులుగారివద్ద రాముడిని కేదెను కానేని మిత్తం నెలకి 4 కుంచాల ధాన్యం జీతానికి పట్టేడు. యిది కుటుంబము యొక్క దినచర్య.

* * *

వెంకటదీక్షితులు సామాన్య వైదిక కుటుంబములో జన్మించాడు. పూర్వం అపరకార్యాలు చేయించడములో ఆరితేరిన ఘటం. అతన్ని ధనవిశాచము గట్టిగా పట్టుకొని బాధిస్తోంది. ధన విషయంలో అతడు యేకవార కృత్యాని కైనా సాపపు పనికైనా, హేయపు పని కైనా వెనుదీయని వీరుడు. ధనమే ప్రాణము, మానము. ధనము కొరకై భార్యా బిడ్డలనైనా బలి యివ్వగల సాహసుడు. భర్త

యొక్క యీ ధనాకాంక్ష చేయుదురన్యాయములు, దుష్టార్యములు చూడలేకనే సాపము, ఆ యిల్లాలు యీలోకమును విడిచింది తన మురిపెంపు ముద్దు బిడ్డలను వదలి. ఆ ధనాశాపీడితుడు నిజము గ్రహించలేక యీ ధన రాసులు చూచుట కామె పెట్టిపుట్టలేదని భావించుకొని యెప్పటి లాగే వడ్డీలకు వడ్డీలు కట్టి, తాకట్టు సొమ్ములు వీలయినంతవరకు కైంకర్యము చేస్తూ, కాలదోషము పట్టిన (సాధారణంగా పట్టేనివ్వడు, కర్మ వశాత్తు) ప్రోవోట్లు తారీకులను దిద్దుతూ, కమీషను బదుళ్లు యిస్తూ (అనగా రు. 100లు బదులు యిచ్చే దానికి రు90లు యిచ్చి 10లకు నోటు వ్రాయించుకొనుట) భూములు అయినకాడికి వ్రాయించుకొనుట, యింట్లో సరీగా తిండేనా తినక, సాపమనక, పుణ్యమనక ధనార్జన సాగిస్తూనే యున్నాడు. పేదనైతులకు, రు 10, రు 15లు బదుళ్ళు, రూపాయికి రోజుకు కానీ, అర్ధణాల చొప్పున వడ్డీ వేస్తూ, యెప్పటికప్పుడు వడ్డీక్రింద యే నువ్వులో, పెనలో, మినుములో జమకట్టుకుంటూవచ్చి, చివరకు మామూలు బాకీచూపిస్తూ, బదుళ్లు యిచ్చినందుకు కూరలు వగైరాలు కమీషను పుచ్చుకొంటూ, తనే గొప్ప ప్రయోజకునివలె వెళ్లబుచ్చు

తున్నాడు. తాను యెంతమంది నోటివద్ద కబళములు లాగుతున్నాడో, యెన్ని కొంపలను జప్పు చేయించి యెప్పిస్తున్నాడో, యెంతమంది పేదప్రజలు తన మూలంగా మలమల మాడుతున్నారో గ్రహించడు.

2

“యీ యేడు దైవం రక్షించి యీ తోటకాయాలి” అన్నాడు వీరడు పెళ్ళాం సీతితో కలుపుతీస్తూ మిరపతోట్లో.

“అల్లాగే మరి యీయేడేనా కామందులికి అడక్కండా సిస్తు చెల్లించాలి”

“మన కామందులు మంచివారే సుమా”

“అవును ఆ మారాజులు నిరుటి బకాయి ఏ బస్తాలకి, ముంగటేడు బకాయి రెండు బస్తాలకి వడ్డీ కడుతున్నా కాపుదల చేసేరుకాదూ మరి” అంది సీతి వినిర్కల హృదయంతో.

“యీయేడు ఆ బకాయి తీర్చి య్యాలి లేకపోతే మన గౌరవం దక్కదు.”

“మొన్నచూశావూ సాపం యెంకడిని నునూళ్ళో పెద్దబేమ్మలు రెండేళ్ళ బకాయి యివ్వలేదని కోర్టులో దావాచేసి కొట్టో యేయించారు. గొప్పోరు యేపనిచెయ్యటానికైనా దడవరు. ఆడిని అట్లా యేడీ

పించి నందుకు ఆరికి పాపం రాదుట. ఆళ్ళు చేసిన పాపానికి యీ రూపంగా ఆళ్ళకి శిక్ష ఉట” అన్నాడు అమాయికంగా తనకి ముందు రాబోయే ముప్పను తెలిసి కోకుండా.

మన కామందులు పెద్ద కొడుకు పెద్దావురంలో సాన్ని వుంచుకొన్నాడుట నిడమేనా? ఆరికి తప్పలేదు కాబోలు.”

“ఆరు డబ్బున్న మా రాజులు. యేంచేస్తే తప్పంది? మనం అల్లా అనకూడదు. మళ్ళీ వారికి తెలిస్తే కోపమొస్తుంది”

“అరుగో మన బేమ్మలే కామోసు వస్తున్నారు. నేను వంకాయలు, పచ్చి మిరపకాయలు కోస్తూ వుంటాను. వారు పట్టించు కెళ్ళుతారు.” అని కలుపుమాని కొయ్యటాని కెళ్ళుతుంది. “దండాలండి బాబూ. తమరు యింతదూరం నడచి వచ్చారే నన్ను రమ్మంటే రాకపోయేవాడినా మీ పాదాల దగ్గరకి” అన్నాడు సమతతో.

“యేదో చల్లగావుందిగదా అని బయలుదేరాను. నీ వ్యవసాయం కూడా యెల్లా వుందో చూద్దామని” అన్నాడు తీవిగా దీక్షితులు,

“యేదో బాబూ తమ దయ వల్ల యింతవరకూ బాగానే వుందండి. దైవం రచ్చించి కాస్తే మీ

బాకీ యాయేడు యెత్తేస్తాను బాబూ.”

“బాగానే వుందిరా. యీడుయే యెల్లా లేదన్నా రెండేకరాలూ 5 పుట్ల మిరపకాయ తక్కువ కాదు. యీ రోజు నేను చెప్పేసనుకో స్వచ్ఛమైన బ్రాహ్మడిని” అన్నాడు మంచియేపుగా వున్న తోటమీద చూపు ప్రసరింప చేస్తూ.

“యేదో చిత్తం బాబూ తమ పేరు చెప్పకొని బతకాలికదాండి యీ బీదకుటుంబం.”

“యీ యేడు పరవాలేదురా! అన్నట్టు మరిచిపోయేను రెండేళ్ళ నుంచి వున్న బకాయికి నోటు వ్రాయించి తెచ్చాను. దీనిమీద వేలుమోరు వెయ్యి”

“చిత్తం ప్రబువులు యిప్పుడు దీనికి నోటుండుకండి బాబూ యింకీ మూడునెల్ల నాటికి మిరపకాయ వస్తుంది అప్పుడు యేకంగా చెల్లెట్టేస్తాను బాబూ” అన్నాడు జాలి గొలుపుతూ.

“అబ్బే నువ్వు యివ్వవని, నీ దగ్గర బాకీ పోతుందని కాదురా. అల్లా అయితే నిన్నునమ్మి భూమే యియ్యక పోదును. యిది వ్యవహారధర్మం. రేపు యిన్కంటాక్కు లెక్కల్లో చేర్చి చూపించాలి”

“చిత్తం బాబూ రచ్చించినా తమరే బచ్చించినా తమరే తమ బిడ్డలవంటివోళ్ళం బాబూ”

“మరేం పరవాలేదురా. నేను నీమీద దావాచేస్తానా! నీకా అనుమానం యెందుక్కలగాలనీ నా మీద”

“చమించండి బాబూ, అంత మాటే యేదో మూడునెల్లల్లో తీర్చుకుంటాంగదా అని చెప్పేనండి బాబు; యిల్లా యియ్యండి బాబు యేసియిస్తా” సని నోటుండు కొని రు50లకు వ్రాసిన నోటుమీద వేలి ముద్రవేశాడు అది యెంతకి వ్రాసిందీ యేవడ్డి వేసిందీకూడా తెలియకండా. ఆహా! వాళ్ళ జీవిత మెంత నిర్మలమైన, నిష్కలంకమైనదో! తనచేత అక్రమంగా రు50లకు నోటు వ్రాయించుకొంటున్నాడన్న అనుమానమేనా లేదా నిర్మలాశ్శునికి. బాకీయున్న దానికీ వ్రాయించుకొన్నాడనుకొన్నాడా కష్టజీవి.

“ఒరే నేనెడతాను పొద్దు పోయింది, వంకాయలేమేనా వున్నాయా?”

“చిత్తం బాబు తమరికోసమే అది కోస్తాంది.”

యింతట్లో నీతి కొన్ని వంకాయలు, పచ్చిమిరపకాయలు, ఒక ఆనవగాయ తెచ్చి అక్కడ పెట్టింది.”

“యేమే నీతి, గుమ్మడికాయ యేమీ లేదూ. వుంటే

చూసి రేపు పూళ్ళోకివంపునే, వెళతాడు."

"సి త్తం బాబు"

యీ సంవత్సరం తోట బాగుంది కదా, యీ సంవత్సరం శిస్తు, బకాయికని వంకపెట్టి వ్రాయించిన రు50. ప్రోనోటూ యీ సంవత్సరం వసూలు చెయ్యవచ్చు గదా అనే సంతోషంతో వెళ్ళి పోయాడు దీక్షితులు.

యీ సంవత్సరము తోట బాగా వుంది కదా, యిదివరలో బకాయి, యీ సంవత్సరం శిస్తు తీరిపోగా కొంచెం మిగలవచ్చు గదాయని సంతోష పడ్డారా పేద దంపతులు.

3

కాలము మారిపోయింది. వీరడు సీతి సంతోషపడ్డ రోజులన్నీ గతించాయి. వీరడి రోజులు బాగులేకనో, దీక్షితులు యొక్క విషపు దృష్టి వల్ల నోయేపుగా పెరిగిన మిరపతోట దిగనారకా నారంభించింది. మాల పల్లెలోవుండే అనారోగ్యం వల్ల నేమి వీరడు కష్టాలు యినుముడించటం కోసమైతేనేమి వీరడు కొడుకు సుబ్బడికి జబ్బుచేసింది. వాడు మంచం మీదనుంచి లేవటం లేదు. తల్లి, కొడుకుని వదలి ఒక్క నిముసముండటానికి వీలేదు. రాముడు తన పనిలో నుంచి సూర్యుడు పడమటి దిక్కున ఉదయించినా ఒక్క రోజైనా మానగూడదు.

తోట చీడపట్టి పాడైపోవుట, యింట్లో పరిస్థితులు బాగులేక పోవుటచేత ఆ దంపతుల యొక్క ఆశాలత ఒక్కసారిగా మాడి పోయింది. యింట్లో గంజిగడిచే

యెత్తులేదు. మిరపతోట 5 పుట్లు అవుతుందనుకొన్నది 14 పుట్టి ఆయే సరికి బ్రహ్మాండమైంది. మిరపకాయ అంతా దీక్షితులు యింటి పంపినాడు.

వెంకట దీక్షితులు మిరపకాయ వచ్చేసరికి వారంటు అమలు జరపటానికి రు 50లకు నోటిదావాచేసి, సమనులు వగైరాలు వీరడికి అందకుండాచేసి కోర్టులో డిక్రిఫాందాడు.

పాపం! వెంకట దీక్షితులు యొక్క యీక్యార కార్యనిర్వహణం వీరడికేమి తెలుస్తుంది. యింకా వారికి యీ సంవత్సరము తన పరిస్థితులు తెలియవచ్చి యేమైనా సహాయం పొందుదా మనుకొన్నాడా అమాయకుడు.

4

ఉదయం తొమ్మిదిగంట అవుతుంది. వీరడు పొలంలో దూడలను సవిరించుకొని ముంత తెచ్చే సుబ్బడు మంచాన పడ్డం చేత యింటికి వచ్చాడు గంజితాగడానికి.

"బాబా నన్ను మిరపతోట్లో ఆడుకోనియ్యవూ?" అని కలవరించాడు మంచము మీదున్న సుబ్బడు.

పాపం! యీ మాటలువిని మిరపతోట మొదటిలో వుండే అందమూ, అప్పటివాళ్ల సంతోషం అంతా జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని ఆ దంపతు లిద్దరు వేడికన్నీటి బిందువులు రాల్చి కుర్రవానిని సంతోష పెట్ట

డానికి "చిట్టిబాబూ, నీకు వంట్లో బాగున్నాక మన బేమ్మలింటికి తీసికెళ్లి మంచి పప్పున్నం పెట్టిస్తాను బాబూ" అని వోదార్చారు.

యీ పరిస్థితులన్నీ వీరని యొక్క బలము, సాహసము, మొదలైనవాటి సన్నిటిని నశింపజేశాయి. వీరడు గంజిముంత ముందుపెట్టుకొని విచారము చేత గంజిలోటికి పోతనలోతాను యొక్కతన నికృష్ట బానిస జీవితమును, ముందు రాబోవు కష్టజీతము తలుచుకొంటూ, జబ్బుతోవున్న కుర్రవానినైనా చూచుకొనుటకు కూడ స్వతంత్రములేక యున్న వ్యర్థ జీవితమును తర్కించుకొంటున్నాడు.

యింతట్లో ప్రత్యక్షమైనాడు దీక్షితులు వారంటు బంట్రోతుతో యమకింకరుడిలాగ. అమాయికుడైన వీరడికి యీ సంగతి తెలియదు పాపం. దీక్షితులుగారు తన పిల్లవాడికి జబ్బుచేసిందని యోగక్షేమం తెలిసి కొనడానికి వచ్చాడనుకొన్నాడు కాని కాలసర్పంలా తన్నుకరుమటకు వస్తున్నాడనుకోలేదు.

"దండాండ్డి బాబూ. యీ యాలకి వారం రోజులనుంచి కింద మీదగా వున్నాడండి మా సుబ్బడు. అంచేతే నేను తమ దరికనానికి రాలేక పోయానండి. బాబు"

"వాడే వీరడు, బాకీదారు" అని వీరడి మాటలు వినిపించుకోనట్లు వారంటు బంట్రోతుతో చెప్పాడు దీక్షితులు,

"ఒరే వీరిగా, నీమీద యీ దీక్షితులు గారు రు 50లకు నోటు

డిక్రి పొందారు. బాకీ యిప్పుడు యిస్తావా కోర్టుకి నడుస్తావా" అన్నాడా వారంటు బంటోతు అధికార సూచకంగా.

"యేమిటండిబాబూ. నేనా నేనా ఆరికి రు రిలు బాకీ" అని తెలబోయేడు వీరడు.

"యేమీ అల్లా తెల్లపోతా వెం దుకు యేమీ యెరగనట్టు గాడిదా! బకాయికి అప్పుడు నువ్వు వ్రాయింది యిచ్చిననోటు" అన్నాడు నిస్సంశయముగా.

"బాబూ తెలియనోణ్ణిచేసి నా చేత అక్రమంగా నోటుమీద వేలు మోరేయించు కున్నారా? నేను మీకు నిజంగా యియ్యవలసిన బకాయి రీ బస్తాలు, దానికి యింత అక్రమంగా రాయించు కంటారా" అన్నాడు దీనంగా.

"అరే ఆట్టేపేలకు, అక్రమం గిక్రమం అని. నీవు స్వయంగా వ్రాయింది యిచ్చినదానికి అక్రమమా! యేం పొగరుగావుంది మీ మాలాళ్లపని! వెధవ కాంగ్రెస్సంటూ వచ్చి మిమ్మలిని మితి మీర జెట్టింది. కుటుంబీకుడివి గవాలని దయదలచి బకాయి కావుచేయిస్తే యిదా నువ్వు చెప్పే సమాధానం? పట్టుకోవోయి! జైల్లో కూర్చుంటే అప్పుడే వస్తాయి రూపాయిలు" అన్నాడు గంభీరంగా.

యీమాటలతో వీరడు నిర్విణ్ణుడై యింకా గంజి అయినా తాగని ఆకలిమంటచేతను, తన ముద్దు బిడ్డడు నేడో రేపో చనిపోతా డన్న ఆవేదంతోను, యిప్పుడు తను జైల్లోకి వెడితే సీతి కొడుకు మీద జెంగచేతా,

భర్త జైల్లో పడ్డాడనే బెంటుచేత నిద్రాహారాలు మాని చనిపోతుం దేమో దానితో కుటుంబనాశన మెల్లాగా అవుతుందన, కనికర మైనా లేకుండా నిర్దాక్షిణ్యంగా, ధనకాంక్షచే, తన కుటుంబ నాశనమునకు తలపడిన యీవిష క్రిమిని తుదముట్టిస్తే అనేక మావంటి బీద కుటుంబాలను రక్షించినవాణ్ణి బాతానో యీ వృత్తితో పేద రైతుల ప్రాణాలుతీసే రాక్షసులకు హడలుగా వుంటుందనో, యీ తుచ్చ జీవితము, యీ శానిసత్వ ముతో అంతరించే కంటే యీ విధంగా వీడిని కడతేరిస్తే బాగుంటుందనో, మరేమనుకొనో లేచి బలము, సంతోషము తెచ్చుకొని చప్పున యింటిలోకి పోయి కర్రతీసుకొనివచ్చి దీక్షితులు నెత్తిపై పెట్టగానే దీక్షితులు క్రింద పడిపోయాడు. యీ దృశ్యం చూస్తూన్న సీతి నిర్విణ్ణు ఐపోయింది.

౫

దీక్షితులను వీరడు కొట్టిన నాటి సాయంత్రానికి పోలీసులు వచ్చి వీరడిని జైలుకు తీసుకు పోయారు. భర్తను యీవిధంగా అక్రమంగా తీసుకొని పోవుటకు కారకుడైన దీక్షితులు కఠినత్వానికి సీతి చాలా విచారించింది. రాత్రి యీవిచారం లో వుండగానే సుబ్బడు యీ ప్రపంచాన్ని విడచి పెట్టాడు. సీతికి విలపించింది. చూచేది క్షేవ్రం! సీతి మనస్సులో ఒక దృఢ నిశ్చయం చేసుకొని, తన పెద్దకొడుకు నిద్రిస్తూన్న పక్క దగ్గరకు పోయి రెండు కన్నీటి బిందు

వులు వదలి చనిపోయిన సుబ్బడిని బుజాన వేసికొని ఆ రాత్రి యెచ్చటికో వెళ్ళిపోయింది.

మరునాడు ఊదయం రాముడు లేచు సరికి తల్లి తమ్ముడు కనబడలేదు. రాముడు భయపడి ఊరంతా వెతి డుకా. ప్రతి వ్యక్తిని అడిగాడు. యెప రోసీతి శవము, సుబ్బడి శవము గోదా వరిలో వున్నాయని చెప్పారు. అక్కడకు వెళ్లి అనేక విధాల యేడ్చాడు. ఆ కుర్రవాని యేడ్పు వినేదెవరు! గ్రామ మునసబు మున్నగువారు పంచాయితీచేసి భర్తను జైల్లో వేశారన్న విచారంతో పిలవాడిని గోదావరిలో పారవేసి తను కూడ పండిదన్నారు.

వీరడిని మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసిహత్య చేయుటకు ప్రయత్నించి నందులకు 20 సంవత్సరాలు ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించారు. వీరడికి డబ్బు లేకపోవటం చాత తనయందు తప్పలేదని వాదించుకొనుటకు అవకాశము కలుగలేదు.

దీక్షితులకు దెబ్బ నయమై మామూలు కృత్యాలను యింకా వృద్ధి పొందిస్తూ, వీరడి పొగరణి గింది గదాయని సంతోషిస్తూ కాలం గడుపుతున్నాడు.

రాముడికి పిచ్చెత్తి వీధులంట తిరుగుతున్నాడు. దయవున్నవాళ్లు రెండు మెతుకులు పెడుతున్నారు. లేనప్పుడు పస్తుంటున్నాడు. ప్రతి రోజు దీక్షితులు యింటి కేసీచూస్తూ యేమో వెర్రిగా అంటాడు. వాళ్ల జీర్ణకుటీరానికి వెళ్ళి కూర్చుంటాడు. గోదావరియొడ్డున తల్లిని, తమ్ముని పాతిననోట నిద్రిస్తాడు.